

Folketingets Social- og Ældreudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2021 - 3288

Doknr.
411241

Dato
05-05-2021

Folketingets Social- og Ældreudvalg har d. 9. april 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 507 (alm. del) til social- og ældreministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra udvalget.

Spørgsmål nr.507:

”Vil ministeren oplyse, om ministeren har kendskab til indenlandske eller udenlandske undersøgelser, analyser, rapporter eller lignende, der sandsynliggør/giver et fagligt belæg og/eller skaber evidens for det gavnlige i, at flere børn og unge anbringes uden for hjemmet, og hvis dette ikke er tilfældet, hvilken faglig begrundelse mener ministeren da ligger til grund for, at flere børn og unge børn har gavn af en anbringelse?”

Svar:

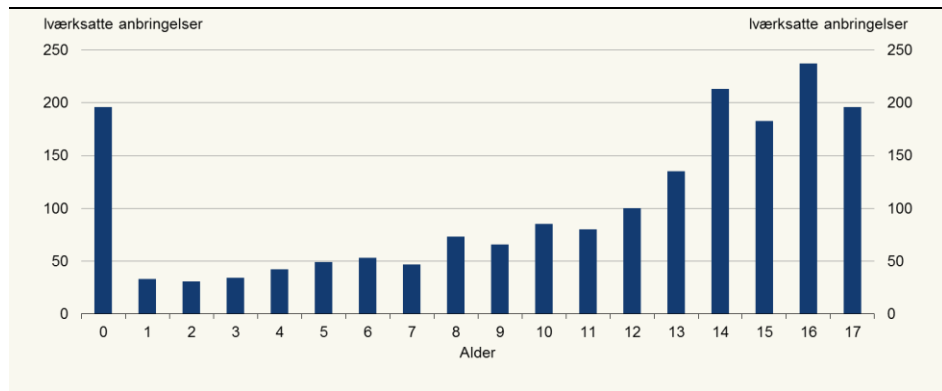
Der er begrænset evidens i videnskabelig forstand for effekten af anbringelser, da det er næsten umuligt at sikre sig evidens på området. Det skal ses i lyset af, at det aldrig med sikkerhed vil kunne fastslås, hvordan et barn udsat for omsorgssvigt, der ikke bliver anbragt, ville have klaret sig, hvis det var blevet anbragt, og omvendt.

At sikre en høj grad af evidens på området ville således kræve gennemførelse af såkaldte randomiserede forsøg, hvor nogle omsorgssvigtede børn tilfældigt udvælges til at blive anbragt, mens andre udvælges til ikke at blive anbragt. Sådanne forsøg er det af etiske grunde ikke muligt at gennemføre.

Til trods for manglende videnskabelig evidens, mener jeg imidlertid godt, at man kan drage konklusioner på baggrund af de tal og undersøgelser, der ligger, og som viser mig, at der i dag er for mange udsatte børn og unge, der får hjælp for sent. Blandt andet anbringer vi i dag syv gange så mange 16-årige som 1-årige, 2-årige eller 3-årige, jf. figur 1.

Figur 1

Aldersfordeling ved iværksatte anbringelser i 2019, som er førstegangsanbringelser

Anm.: Omfatter børn og unge i alderen 0-17 år, der for første gang fik iværksat en anbringelse uden for hjemmet i 2019. Alder er opgjort ved iværksættelsestidspunktet. Børn, hvor anbringelsen er registreret før fødslen, er opgjort som 0-årige

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Det fortæller mig, at der er alt for mange børn og unge, der i dag bliver anbragt uden for hjemmet i teenageårene, som har adskillige dårlige år med sig i bagagen, og som klarer sig dårligt i voksenlivet. Her skal vi blive langt bedre til at gribe tidligere ind, så de børn og unge får den rette hjælp i tide.

En række undersøgelser viser samtidig, at sent anbragte generelt klarer sig dårligere end tidligt anbragte på en række centrale parametre: De trives dårligere som unge voksne, færre får en uddannelse, flere modtager kontanthjælp som voksne, og flere får en strafferetlig dom¹. Dette på trods af, at de tidligt anbragte børn generelt har de mest udsatte mødre².

Vi ser også, at langt de fleste af børnene og de unge, som anbringes, har modtaget en forebyggende indsats eller foranstaltning i årene op til anbringelsen, uanset deres alder på anbringelsestidspunktet³.

Tallene fortæller mig, at der er en tendens til, at udsatte børn anbringes for sent, efter lange perioder med forebyggende indsatser i forsøg på at undgå en anbringelse. Og med for sene anbringelser følger større problemer i voksenlivet.

Nedenfor er fremhævet nogle af de analyser, der for mig at se klart indikerer, at for mange udsatte børn ikke får den rette hjælp i tide, også når det gælder anbringelser.

VIVE (2020). Tidligere anbragte unge – 18 år og på vej mod voksenlivet:

- De unge, der anbringes sent, har alvorlige problemer og klarer sig dårligere end unge, der har været anbragt tidligt. Dette på trods af, at dem, der er blevet anbragt tidligt, har de mest udsatte mødre. Bl.a. har op mod hver tredje af de sent anbragte unge forsøgt at begå selvmord, halvdelen har selvskadende adfærd, og næsten en tredjedel har depressive symptomer.

¹ VIVE (2020) Tidligere anbragte unge – 18 år og på vej mod voksenlivet og Social- og Indenrigsministeriet (2020) Velfærdspolitisk Analyse nr. 23 – Tidligere anbragte som unge voksne.

² VIVE (2020) Tidligere anbragte unge – 18 år og på vej mod voksenlivet og Socialpolitisk Redegørelse 2020: Kapitel 4 – Karakteristik af anbragte børn og unges forældre.

³ Social- og Indenrigsministeriet (2020) Velfærdspolitisk Analyse nr. 22 – Forløb op til en anbringelse.

Social- og Indenrigsministeriet (2020). Velfærdspolitisk Analyse nr. 23 – Tidligere anbragte som unge voksne:

- Mange af de tidligere anbragte står uden uddannelse, og jo senere anbringelsen er iværksat, desto færre har en uddannelse. For de 25-29-årige, som blev anbragt første gang, mens de var 15-17 år, har 63 pct. grundskolen som den højest fuldførte uddannelse. For de 25-29-årige, som blev anbragt første gang som 0-2-årige har 52 pct. grundskolen som højest fuldførte uddannelse.
- Blandt de 25-29 årige mænd, der blev anbragt første gang, da de var 0-2 år, har 25 pct. fået en strafferetslig dom. Ses der på 25-29-årige mænd, der blev anbragt første gang som 15-17-årige, har godt 35 pct. fået en strafferetslig dom. Det skal dog bemærkes, at en anbringelse uden for hjemmet kan iværksættes som led i en strafferetlig afgørelse for unge mellem 15-17 år, hvilket vil være en del af forklaringen.

Rambøll (2018). Anbragte børn og unges trivsel 2018:

- Der er en overordnet tendens til, at jo længere et barn eller en ung har været anbragt, des bedre trives barnet eller den unge. Det kan hænge sammen med, at tiden før og omkring anbringelsen ligger længere tilbage i tid, og at barnet eller den unge derfor har haft længere tid til at falde til. Men det kan også indikere, at en tidlig anbringelse i sig selv har haft en positiv indvirkning på trivslen, fx ved at barnet eller den unge ikke er kommet i omfattende mistrivsel, inden anbringelsen.

Med venlig hilsen
Astrid Krag